

**Evangelische
Theologische Faculteit
godgeleerdheid en
godsdienstwetenschappen
(academisch gerichte bachelor)**

18 september 2007

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit van de NVAO	4
3	inleiding en verantwoording werkwijze	5
	3.1 Inleiding	5
	3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie	5
	3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
	3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader	6
	3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Beschrijving van de opleiding	9
5	Beoordeling per onderwerp en facet	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	11
	5.3 Inzet personeel	12
	5.4 Voorzieningen	13
	5.5 Interne kwaliteitszorg	13
	5.6 Resultaten	14
6	Overzicht oordelen visitatiecommissie	15
7	Overzicht oordelen NVAO	16
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	17
	Bijlage 1: Samenstelling visitatiecommissie	18

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 6 juni 2007 heeft de Evangelische Theologische Faculteit (hierna ETF) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Bachelor in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (academisch gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). De aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 11 juni 2007.

Wat de procedurele eisen betreft, heeft de NVAO hierbij vastgesteld:

- dat de visitatiecommissie het door het evaluatieorgaan vastgestelde visitatieprotocol heeft gevolgd;
- dat het door de visitatiecommissie gehanteerde referentiekader de onderwerpen en facetten uit het accreditatiekader bestaande opleidingen van het Accreditatieorgaan omvat, inclusief een domeinspecifieke vertaling, behalve wat de volgorde van de facetten betreft;
- dat de visitatiecommissie de in het accreditatiekader beschreven beslisregels adequaat heeft toegepast;
- dat de gevolgde procedure in overeenstemming is met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of in de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Wat de inhoudelijke eisen betreft, heeft de NVAO vastgesteld:

- dat het kwaliteitsoordeel van de visitatiecommissie mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en met internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- dat het door de visitatiecommissie vastgestelde rapport van het evaluatieorgaan voldoende evidentie bevat dat de opleiding al dan niet aan de criteria uit het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het rapport behandelt minimaal de zes in dit accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet wordt een oordeel op de vierpuntsschaal gegeven, op basis waarvan per onderwerp een oordeel wordt gegeven. De oordelen worden goed onderbouwd met feiten en analyses. Het rapport wordt afgerond met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- dat het rapport tevens inzicht verschaft in de kwaliteit van de visitatiecommissie (het panel van deskundigen) dat de opleiding heeft gevisiteerd. Daarbij wordt informatie gegeven over de omvang en samenstelling van de visitatiecommissie naar ingebrachte kennis en ervaring, de onafhankelijkheid, de deskundigheid en gezaghebbendheid van de leden.

2 Besluit van de NVAO

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de godgeleerheid en de godsdienstwetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Evangelische Theologische Faculteit te Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

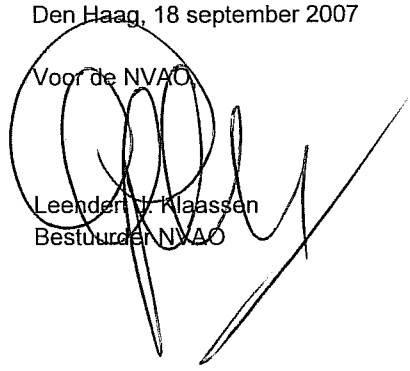
Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding bachelor in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (academisch bachelor) van de Evangelische Theologische Faculteit goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met volgende afstudeerrichtingen:
Bijbel en Theologie, Kerk en Pastoraat, Godsdienst en Onderwijs, georganiseerd te Leuven.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot en met het einde van het academiejaar 2014-2015.

Den Haag, 18 september 2007

Voor de NVAO

Leenden J. Klaassen
Bestuurder NVAO

3 Inleiding en verantwoording werkwijze

3.1 Inleiding

Informatie over de door de NVAO gevolgde accreditatieprocedure.

Bij brief van 6 juni 2007 heeft de Evangelische Theologische Faculteit bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Bachelor godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen (academisch gerichte bachelor). Deze aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 11 juni 2007.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Evangelische Theologische Faculteit (ETF) een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). (Bij de aanvraag heeft ETF ook een begeleidende nota gevoegd waarin het bijstellingen en aanvullingen van de externe beoordeling formuleert.)

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (22 februari 2005) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie

Evaluatieorgaan:

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: prof. K.-W. Merks, hoogleraar moraaltheologie, Universiteit van Tilburg, Nederland;
- Leden:
  - prof. G. Vergauwen, hoogleraar systematische theologie, Universität Freiburg, Zwitserland;
  - prof. J. Hofmeyr, hoogleraar geschiedenis van de kerk en de theologie, University of Pretoria, Zuid-Afrika;
  - prof. J. Joosten, hoogleraar Oud Testament, Université Max Bloch, Straatsburg, Frankrijk;
  - prof. M. Foket, hoogleraar pastoraaltheologie en godsdienstdidactiek, Université Catholique de Louvain, België;
  - mevr. A. Bollaert, student godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven, België.
- Secretaris: mevr. J. Breda, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

De visitatiecommissie werd vastgelegd door het bestuur van de VLIR op 21/12/2004, bijgevolg diende deze commissie, conform art. 93, §3bis van het Structuurdecreet, niet te worden bekrachtigd door de Erkenningscommissie.

3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Ter voorbereiding van de visitatie van de cluster godsdienstwetenschappen werd aan de instellingen gevraagd een uitgebreid zelfevaluatie-rapport op te stellen. Naast feitelijke beschrijvingen per onderwerp en per facet van het accreditatiekader werd aan de opleidingen ook gevraagd hun toekomstperspectieven kenbaar te maken en een kritische sterkte-zwakte analyse op te nemen. Daarnaast wordt een aantal verplichte bijlagen opgenomen, o.a. een beschrijving van het programma, cursusbeschrijvingen, examenvragen en studenten- en personeelstabellen. De commissie ontving het zelfevaluatie-rapport en kreeg de gelegenheid dit zorgvuldig te bestuderen.

De commissieleden werden daarnaast verzocht een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen en grondig te lezen.

De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 13 september 2005. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op het locatiebezoek. Verder heeft de commissie op deze vergadering haar referentiekader geformuleerd, het programma van het locatiebezoek opgesteld en een eerste bespreking van de zelfevaluatie-rapporten gehouden.

Het locatiebezoek vond plaats op 10, 11 en 12 oktober 2005. Aan de opleiding was gevraagd om een veelheid aan documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie. Tijdens het bezoek werd voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten grondig te bestuderen. De documenten die ter inzage van de commissie worden gelegd zijn betreffen onder meer het leermateriaal (cursussen, handboeken, syllabi), verslagen van de belangrijke beleidsvormende of beleidsopvolgende organen (faculteitsraad, opleidingscommissies, departementsraden, ...), documenten die betrekking hebben op de interne kwaliteitszorg (enquêteformulieren, niet-persoonsgebonden evaluatie van het onderwijs, ...), documenten aangaande de procedures van curriculumherzieningen, c.q. de omvorming naar de bamastructuur, voorbeelden van informatieverstrekking aan abiturienten. Bovendien werden nog enkele eindverhandelingen bijkomend ter inzage gelegd.

Het bezoekschema voorzag – naast gesprekken met het bestuur van de faculteit, de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers – in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, practicalokalen, computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de commissie konden worden gehoord.

Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in een visitatierapport vastgelegd. De opleiding werd in de gelegenheid gesteld om op de concepten van het rapport te reageren. De commissie heeft de reacties in de mate dat zij zich hierin kon vinden in het rapport verwerkt.

3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader

Bij de beoordeling van de opleiding is de visitatiecommissie uitgegaan van een eigen referentiekader. Hierin formuleerde de visitatiecommissie de perspectieven op de minimumkwaliteitseisen waaraan de opleiding moet voldoen. Bij het opstellen van dit referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het referentiekader dat in 1997 werd gehanteerd bij de Nederlandse - Vlaamse visitatie Godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen, bij de VSNU-visitatie Godgeleerdheid van 1992 en op het referentiekader van de QANU-visitatie Godgeleerdheid van 2005. Daarnaast heeft de commissie zich gebaseerd op de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen zelf

hebben geformuleerd, het Vlaamse structuurdecreet (2003), de Dublindescriptoren en de internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen.

Bij de beoordeling van de opleidingen heeft de visitatiecommissie tevens rekening gehouden met de doelstellingen en eindtermen die de opleiding zelf heeft geformuleerd. Dit referentiekader werd vooraf aan de opleiding voorgelegd en er werd tijdens het bezoek van de visitatiecommissie een moment ingelast waarop over het referentiekader van de commissie kon gediscussieerd worden.

3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO heeft vastgesteld dat:

- de commissie die de opleiding heeft beoordeeld bestond uit zes leden. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder CV's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding;
- de commissie die de opleiding heeft beoordeeld een student als lid had;
- er een samenvattend oordeel met betrekking tot de gehele opleiding was.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig het visitatieprotocol (februari 2005), zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- het rapport geeft daarnaast voldoende aan dat het accreditatiekader effectief werd gevolgd.
- in het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt. De commissie heeft geen beschikking gehad over eerdere visitatierapporten aangezien het om een eerste visitatie ging. Ze heeft dus niet kunnen toetsen hoe de opleiding met eerdere aanbevelingen en adviezen is omgegaan.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Er is daarbij, zoals hierboven aangetoond, aangesloten bij:

- eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein worden gesteld;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie; en
- het referentiekader aangereikt door de opleiding.

De NVAO heeft verder vastgesteld dat:

- de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de Bachelor in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de ETF zorgvuldig en gedegen is geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het visitatieprotocol en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot

- heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- de commissie hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader heeft vastgesteld;
  - het kwaliteitsoordeel bij de toetsing mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
  - de commissie in haar advies een aantal kritische kanttekeningen heeft opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding;
  - de commissie in het kader van het verbeterperspectief een hele reeks aanbevelingen in het visitatierapport formuleert.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Beschrijving van de opleiding

Administratieve gegevens betreffende de instelling en de opleiding

- naam instelling: Evangelische Theologische Faculteit te Leuven
- adres instelling: St-Jansbergsesteenweg 95-97
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging: Leuven

- de graad en kwalificatie: Bachelor in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen

- niveau en oriëntatie: academisch gerichte bachelor
- de studieomvang: 180
- de graad: Bachelor in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen

- afstudeerrichtingen: Bijbel en Theologie, Kerk en Pastoraat, Godsdienst en Onderwijs

- de onderwijstaal: Nederlands
- het studiegebied: godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht
- de titel:

- aard van de aanvraag: Accreditatie

5 Beoordeling per onderwerp en facet

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- het accreditatierapport omvat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- de NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- de NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: doelstellingen opleiding.

De eindkwalificaties voldoen volgens de visitatiecommissie aan het niveau en de oriëntatie voor een academisch gerichte bachelor. Wel merkt de commissie op dat de internationale oriëntatie nog ontbreekt. Uit het rapport valt niet op te maken of de opleiding de eindkwalificaties vergeleken heeft met andere (inter)nationale opleidingen. Als dit niet geval is ligt hier een verbeterpunt.

De eindkwalificaties voldoen aan de eisen van het domeinspecifieke referentiekader dat de commissie heeft opgesteld. Ook hier geldt echter dat de opleiding duidelijk baat kan hebben bij een vergelijking met andere opleidingen (inter)nationaal in dit domein.

---

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De commissie maakt duidelijk dat de opleiding op weg is om te voldoen aan de eisen van academische gerichtheid, dit proces is nog niet voltooid. De commissie raadt aan om meer

erkenning te zoeken voor het eigen onderzoek binnen andere dan evangelische stromingen. Het onderzoek dient erkend te worden door andere theologische opleidingen als men het eigen academische niveau erkend wil zien.

De vertaling van doelstellingen naar het programma is systematisch en inzichtelijk. Verder doet de commissie enkele concrete aanbevelingen om het programma aan te passen, maar het programma als geheel is een voldoende uitwerking van de doelstellingen.

Het didactische concept is degelijk, maar ook traditioneel. Ten aanzien van de stage heeft de opleiding ten tijde van de visitatie al maatregelen genomen. De opleiding streeft ook het competentiegericht opleiden na, maar bevindt zich hiermee nog in een beginfase. De commissie formuleert verschillende verbeterpunten zoals ten aanzien van het cursusmateriaal en de stages.

De NVAO onderschrijft bovenstaande opmerkingen van de commissie betreffende de verdere academisering en de huidige didactische aanpak van de opleiding.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: Personeel.

Het personeel dient zich verder te ontwikkelen op het gebied van academisch onderzoek. Nu wordt ca. 30% van de formatietijd aan onderzoek besteed. De commissie bepleit een verhoging van dit percentage, zodat een gemeenschappelijke onderzoekstraditie vorm en inhoud kan krijgen. ETF dient zich nadrukkelijker in de academische context te profileren in (inter)nationaal verband. De professionele gerichtheid (op het werkveld) en de vakinhoudelijke en didactische kwaliteit van het personeel is voldoende.

De NVAO onderschrijft bovenstaande opmerkingen van de commissie betreffende de verdere ontwikkeling van academisch onderzoek.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van Personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen.

De materiële voorzieningen zijn in orde, zeker als in aanmerking wordt genomen dat studenten ook toegang hebben tot de universiteitsbibliotheek van de KU Leuven, aldus het oordeel van de commissie. De studiebegeleiding is in orde. De kleinschaligheid en de daarmee samenhangende veelvuldige, informele contacten tussen docenten en studenten spelen de opleiding hier in de kaart.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

De opzet en uitvoering van de interne kwaliteitszorg is 'zeer functioneel' volgens de commissie. De evaluatie van afzonderlijke programmaonderdelen en het programma als geheel zijn bijzonder goed van opzet en uitvoering. Ook het zelfevaluatie rapport is van goede kwaliteit; het is kritisch reflectief en helder opgesteld.

De opleiding voert regelmatig vernieuwingen door en verbeteringen op grond van evaluaties. De commissie heeft gesignaleerd dat de opleiding bijzonder openstaat voor

aanbevelingen/suggesties. Er wordt hard gewerkt aan de vergroting van de onderzoeksgebondenheid van het onderwijs.

Het personeel is bijzonder betrokken bij de opleiding. Dit geldt ook voor de studenten, die systematisch via evaluaties bij de verdere ontwikkeling betrokken zijn. De contacten verlopen zowel formeel als informeel. De studentenraad heeft een zeer serieuze taakopvatting. Oud-studenten krijgen elke twee jaar een vragenlijst opgestuurd om hun ontwikkeling in de professie weer te geven. Alumni zijn regelmatig op studiedagen aanwezig.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne Kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: Resultaten.

Het wetenschappelijke niveau van de opleiding beoordeelt de commissie als 'eerder licht'.

De commissie komt tot een voldoende voor het gerealiseerde niveau vanwege de 'wetenschappelijk-verdiepende groeibeweging' waarin de opleiding zit, de grote leergierigheid van de opleiding en de uitstekende interne kwaliteitszorg.

Verder dient de opleiding nog nadrukkelijk te werken aan Internationalisering. Er komen wel buitenlandse studenten naar ETF, maar omgekeerd slaan studenten van ETF hun vleugels nog niet uit.

De commissie geeft het oordeel Goed voor Onderwijsrendement, maar dringt wel aan op het herzien van het beleid over onderwijsrendement.

De NVAO acht de beoordeling voor zowel het gerealiseerd niveau als het onderwijsrendement aan de hoge kant gelet op de onderbouwing die de commissie geeft in het rapport, maar acht het oordeel voldoende voor het onderwerp Resultaten wel verdedigbaar.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**.

6 Overzicht oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	G
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	In orde
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	G
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	E
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	G
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	G

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Overzicht oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

(O = onvoldoende, V = voldoende)

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

In het rapport is op twee punten rekening gehouden met uw opmerkingen naar aanleiding van het ontwerp zoals geformuleerd in uw brief van 31 juli 2007.

De naam van de opleiding is aangepast en nu in overeenstemming met de officiële naam van de opleiding zoals vermeld in het hogeronderwijsregister.

De zinsnede "instelling maakt gebruik van de overgangsmatige regeling inzake academisering" is uit het besluit verwijderd.

Aan uw opmerking over de ingangsdatum geeft de NVAO geen gevolg en wel om de volgende redenen.

U heeft gelijk met betrekking tot de bepaling in het Structuurdecreet, meer bepaald art. 124, §5, die stelt dat de opleiding geacht wordt geaccrediteerd te zijn tot het einde van het academiejaar 2007-2008. Deze bepaling vervalt evenwel wanneer de NVAO een nieuw accreditatiebesluit goedkeurt vóór de start van het nieuwe academiejaar 2007-2008. Het nieuwe accreditatiebesluit gaat immers in bij de start van het academiejaar dat volgt op het goedgekeurde accreditatiebesluit.

Artikel 60, §2, van het Structuurdecreet heeft immers vastgelegd dat "het accreditatiebesluit in werking (treedt) met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling". Diezelfde paragraaf geeft tevens aan dat de acht jaar durende accreditatie vervalt "op het einde van het achtste academiejaar volgend op de dag van inwerkingtreding van het accreditatiebesluit". Hieraan kan enkel worden voldaan als de accreditatie uitwerking heeft vanaf het begin van het academiejaar volgend op de inwerkingtreding van het accreditatiebesluit.

In het concrete geval voor de Evangelische Theologische Faculteit Leuven werd een accreditatieaanvraag ingediend op 11 juni 2007. De datum voor definitieve beslissing is vastgesteld 18 september 2007. Volgend uit artikel 60, §2, van het Structuurdecreet betekent dit dat de accreditatie aanvang neemt bij de start van het nieuwe academiejaar 2007-2008.

Het accreditatiebesluit geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2007-2008 tot en met het einde van het academiejaar 2014-2015.

Bijlage 1: Samenstelling visitatiecommissie

De samenstelling van de visitatiecommissie is boven weergegeven in rubriek 3.2.
Het visitatierapport bevat de gedetailleerde c.v.'s van de commissieleden.

Alle visitatiecommissieleden hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen (academisch gerichte bachelor) van de Evangelische Theologische Faculteit uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 2230